

----- Forwarded message -----

From: **Can EREL**

Date: 2013/1/14

Subject: **CE 'den Stratejik Bakış: EN TEHLİKELİ YATIRIM: EĞİTİM**

"...

Değerlendirmenize ve bu değerlendirmenizi paylaşmanıza teşekkür ederim.. Bu çalışmanın meşei ve yapıma usulünü merak etmeme, örneklemenin yapıldığı ülkeler konusunda bazı soru işaretleri kafamda mevcut olsa da, Türkiye ile ilgili tespitlere çok da şaşırmadım...

Havacılığın aşına olduğum bir segmentinden, hava aracı (bakım, onarım ve yenileme) BOY segmentinden örnekle destekleyeyim.. Benim değerlendirmemin başlığı da **"En Tehlikeli Yatırım: Eğitim"** olsun:

- Meslek tespiti (bunca uluslararası standart varken bile) standartlaştırılmamıştır.
- Mesleğe yönelik eğitim seviyeleri, (bunca uluslararası standart varken bile) "Bilgi", "Beceri" ve "Yetkinlik" değerlendirmelerine göre belirlediği "Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) Referans Seviyeleri" gibi bir referans ile uyumlaştırılmamıştır.
- Meslekler net olarak belirlenmediği gibi, sektörel alt kırılımlarda;
 - İşgücü Veri Tabanı,
 - Teknoloji Veri Tabanı,
 - İş Yeri Veri Tabanı,

alt detaylarında doğru ve güncel ve geleceğe yönelik projeksiyona da sahip endüstri veri tabanı ve bu veri tabanı ile desteklenen bir master plan mevcut değildir.

- Özellikle ticari işyeri anlayışını ön plana çıkaran bazı öğretim kurumları (uzun vadede sürekliliği tartışılabilir kısa dönemli gelişme trendini de kullanarak) gereksiz öğretim programları açılmakta ve öğrenci kontenjanları yaratılmaktadır.
 - Meslekleri elde etmek için gerekli öğretim seviyesi gereksiz yere yükseltilmektedir.. Bu durum, en basit hali ile;
 - İş açısından personel nitelik fazlalığı (over qualification),
 - Personel açısından
 - İş ile özdeşleme zafiyeti,
 - Motivasyon kaybı,
 - Personelin çalışması karşılığı verilen ücretli dönemde eğitime için zaman kullanılması,
 - İş maliyetlerinde göreceli fazlalık,
 - İşgücü yoğun basit iş operasyonlarının detaylarında uzmanlaşma düşüklüğü,
- yaratmaktadır. (meslek için eleman yetiştirme faaliyetlerinde "ne eksik - ne de fazla, işe tam uygun nitelik (bilgi, beceri ve yetkinlik)" tesis edecek şekilde oluşturulan öğretim program(lar)ının ve kariyer gelişiminde "nitel varlık, hak ve sorumluluk dengeliği ve uyumu" mevcudiyeti çok önemlidir..)
- Öğretim kurumlarında akademisyen titre sahip olanların endüstriyel deneyimleri -çoğu halde- yok denecek seviyededir ve de öğretim programlarına endüstri uzmanlarının katılımı da akademik yeterlilikler zırhı ile engellenmektedir. (Özellikle beceri ve yetkinlik alanları ile ilgili öğretim ve eğitimlerde bunun tam tersi uygulama gerekliliği çok açık bir şekilde ortada iken..)
 - Endüstri uzmanlarının doktora çalışmaları da akademik yeterlilikler zırhı ile engellenmektedir... (Özellikle beceri ve yetkinlik alanları ile ilgili öğretim ve eğitimlerde bunun tam tersi uygulama gerekliliği çok açık bir şekilde ortada iken..) Dolayısı ile kısmi seviyede bile olsa akademik unvana sahip endüstri uzmanlarının artışı engelleniyor.
 - Araştırmacı unvanında da önceki iki paragrafta açıklanan tespitler geçerlidir...

Konunun çözümünde ilgili taraflar arasındaki iletişim ve işbirliğinin artırılması tespitinize gönülden katılıyorum.

..."

Can EREL

----- Forwarded message -----

From: **Yılmaz ARGÜDEN**

Date: 2013/1/14

Subject: **ARGE 'den Stratejik Bakış: EN BÜYÜK İSRAF: ZAMAN İSRAFI**

En Büyük İsrarf: Zaman İsrarfr

Toplum olarak yaşam kalitemizi artırmak istiyorsak, öncelikle zamanı nasıl değerlendirdiğimize odaklanmalıyız. Örneğin, okul çağındaki 18 milyon gencimizin gerek gün içerisinde okuldaki saatlerini, gerekse okul sonrası zamanlarını ne kadar verimli kullanabildikleri; ya da çalışma çağındaki (20-65 yaş arasındaki nüfusumuzun) ne kadarının çalışma hayatına katılabildikleri ve üretken oldukları toplumsal refah düzeyimizi belirleyen en önemli unsurlardır.

Unutulmamalıdır ki, yetkinlikleri geliştirmek için kullanılmayan veya üretken olunmayan her gün sadece o günden elde edilebilecek verimin yitirilmesine değil, aynı zamanda gelecekte dünya ile rekabet edebilme yetkinliğinde de geri kalınması demektir. Bu nedenle, özellikle okullaşma oranları, okula gidenlerin yetkinliklerini geliştirme performansları ve genç işsizlik oranları ülkemizin sadece bugününü değil, geleceğini de etkileyen önemli istatistiklerdir.

Uluslararası bir danışmanlık firmasının eğitim sistemlerinin insanları çalışma hayatına hazırlama kapasitesine ilişkin kapsamlı bir çalışması Türkiye'nin bu konuda önemli atılımlar yapma ihtiyacı olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Çalışma Almanya, A.B.D., Brezilya, Fas, Hindistan, İngiltere, Meksika, Suudi Arabistan ve Türkiye'yi kapsıyor.

OECD ülkeleri içerisinde 15-24 yaş arasındaki nüfusun okul, staj veya işte olmayan yüzdesi (zaman israfı) açısından Türkiye %30 ile en kötü durumda bulunuyor. İkinci durumda olan Meksika'da 2011 yılında aynı istatistik %23!

İşverenler arasında yapılan araştırmada ise giriş seviyesindeki işler için yeterli yetkinliğe sahip çalışan bulunamaması konusunda Türkiye %56 ile birinci durumda! Aynı işverenlerin %72'si doğru yetkinlikteki çalışanlara daha yüksek maaş vermeye hazır olduğunu da ifade ediyorlar.

Okulun kendisine fayda sağladığını düşünerek okulu ciddiye alan, motive gençliğin oranı (%29) ile Türkiye bu ülkeler arasında son sırada yer alıyor!

Okulun çalışma hayatı için gerekli yetkinlikleri sağlamadığına inanan Türk gençleri ise %21 ile bu ülkeler arasında okula en az inanan gençliği oluşturuyor! Gerçekten de 2008 yılı esas alınarak yapılan bir çalışmaya göre Türkiye okumanın maddi getirisinin en düşük olduğu OECD ülkeleri arasında yer alıyor.

Üstelik, Türkiye'de eğitimciler %70 oranında öğrencilerine iş hayatı için gerekli yetkinlikleri kazandırdıklarına inanırken, işverenlerin değerlendirmesi ancak %50. Buna rağmen, ilk işe girenlere işveren tarafından verilen eğitim açısından da Türkiye sonuncu durumda. İşverenlerin sadece %41'i yeni işe girenlere eğitim veriyor ve ortalama eğitim süresi sadece 7 gün. Halbuki rakip ülkelerin ortalamasında bu oranlar %82 ve 20 gün!

Meslek liselerine gidenler arasında yapılan araştırmaya göre bunun kendileri için doğru seçim olduğuna inanan ve tekrar seçme imkanı verilse aynı eğitimi seçeceğini söyleyen gençlerin oranı olarak %48 ile Türkiye yine son sırada yer alıyor.

Özetle, eğitim sistemimiz gençleri işveren tarafından değerli bulunan yetkinlikleri edinebilmeleri açısından yeterince yetiştiremiyor. Üstelik işverenler doğru yetkinlikteki çalışan bulamadıkları için birçok pozisyonu dolduramadıklarını ve doğru nitelikteki çalışanlar için daha yüksek maaş vermeye hazır olduklarını söylemelerine rağmen. Toplum olarak yaşamın başındaki bu dönemi israf ediyoruz.

Eğitim sistemimizi dünyanın en iyileriyle rekabet edebilir düzeye getiremezsek, rekabet gücümüzü ve dolayısıyla refah düzeyimizi de sürekli olarak artırmamız güçleşir. Eğitim mekanlarının ve öğretmenlerin niteliğini geliştirmenin maliyeti ve süresi çok olabilir. Ancak, eğitimde kullandığımız teknolojinin ve içeriğin niteliğini geliştirmek hem ekonomik, hem de etkin bir başlangıç olabilir.

Eğitimde yeni teknolojileri kullanmaksızın ve eğitimin içeriğini güncelleştirme sürecimizi yeniden yapılandırmaksızın dünya ile rekabet edebilecek nesiller yetiştiremeyiz.

Çağdaş eğitim sistemi için her sınıf için kapsanacak konular her yıl elden geçirilmeli; her bir konunun içeriği o konunun uzmanlarını, çocuk psikologlarını, grafikerleri ve teknoloji uzmanlarını barındıran takımlar tarafından hazırlanmalıdır. Bu içerik hem okul kitaplarına, hem de internette etkileşimli ortama yansıtılmalıdır.

Öncelikle, eğitimde kullanılan kitaplar gerek bilgi içeriği (akademik yönden), gerekse sunuşu (eğitsel yönden) açısından çağı yakalamalıdır. Bu nedenle, kitaplardaki bilgiler güncel olmalı, örnekler ve konular bugünün gerçeklerini yansıtmalı.

Eğitimde kullanılan içerikler yorumları çoğulcu bir yaklaşımla sunmalı, farklı görüşleri savunan kaynakları da kapsamalıdır. Kritik düşünce yeteneklerini geliştirmek için farklı bakış açılarının işlenmesi önem taşımaktadır. İnsan hakları, çok kültürlülük, fırsat eşitliği gibi konuların işlenmesi, demokrasimizin gelişmesine, katılımcılığın artmasına yardımcı olacaktır. Aynı şekilde, küresel, ulusal, bölgesel, yerel perspektifler arasında dengeli bir yaklaşım sergilenmesi, gençlerimizin geniş bir perspektifle yetişmesine yardımcı olur.

Gençlerin en yaratıcı oldukları bir dönemde eğitim materyalleri, onlara cevapları vermek yerine, yeni sorulara ve kişisel araştırmaya yöneltecek nitelikte olmalıdır. Öğrencilere kazandırılacak en önemli özelliklerden biri de eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirmektir.

Eğitimin etkinliğini artırmak için eğitim materyalleri hem öğrencilerin dil yeteneklerine uygun, hem de onların dil ve kavramsallaştırma yeteneklerini geliştirmelidir. Yaş grubunun gelişim seviyesine uygun ödev ve etkinlikler içermelidir. Öğrencilerin özdeğerlendirme yeteneklerini ve sürekli gelişme motivasyonlarını geliştirmek üzere ölçme-değerlendirme fırsatları sunmalıdır. Görsel malzemenin de güncel ve çekici olması öğrenmeyi kolaylaştırır. Görsel malzemenin işlevsel olması ve konuları özetleyici nitelikte olması öğrenme düzeyini geliştirir. Konuyla ilgili kaynaklara yer verilmesi, özellikle internetteki diğer kaynaklarla bağlantıların kurulması öğrenmeyi geliştirici olur.

Eğitimde içeriğin hayatın kendisi gibi konular arasındaki bağlantılara yer vermesi, disiplinler arası ve dersler arası geçişlere ve projelere yer vermesi öğrenmeyi çok boyutlu ve daha etkin kılar.

Uygulamalı eğitim teorik eğitimden daha etkilidir ve öğrencilerin bağımsız öğrenme yeteneklerini geliştirir. Öğretmenler olmadan da kullanılabilir, deneylerle uygulamayı teşvik eden, çeşitli görev ve etkinlikler içeren eğitim internet siteleri gençler için hem daha cazip, hem de daha öğretici olur. Mevcut haliyle bir teknoloji projesi olarak ele alınan Fatih Projesi, nitelikli içerik geliştirilmesi ve eğitimde bir paradigma değişimiyle önemli bir atılım fırsatına dönüştürülebilir.

Birçok okulumuzdaki laboratuvar eksikliği göz önüne alındığında sanal deneylerin hazırlanması ve internet aracılığı ile bilgisayara ulaşabilen tüm öğrencilere sunulması eğitim açısından faydalı olacaktır. Yine öğrencilerin kapsamdaki konularla ilgili sorularını internet üzerinden cevaplandırarak bir sistem kurulması öğrenme etkinliğini artıracaktır.

Öğrencilerin kendilerini test edebilecekleri, ve geliştirmeye ihtiyaç duydukları alanları görebilecekleri ve bu alanlarla ilgili bilgilere ulaşabilecekleri bir ortamın internette oluşturulması özel derslerin her isteyene açık olması anlamına gelecektir.

Güncel olayların tarihçesini ve önemini anlatan kısa bilgilerin derlenmesi ve yine internet üzerinden sunulması öğrencilerimizin ilgi düzeyini yükseltecek bir yaklaşımdır. Öğrencilerin dünya üzerindeki diğer bilgi kaynaklarına rahatlıkla ulaşmalarını sağlamak üzere bir arama ve tercüme motorunun sağlanması da önemlidir. Eğitsel oyunların internet üzerinden sunulması da ilgiyi artıracaktır.

Yine öğrencilerin ilgi alanlarını daha iyi belirleyebilmeleri ve daha bilinçli meslek seçimleri yapabilmeleri için konularında uzman kişilerle söyleşilerin de sanal ortamda sunulması faydalı olacaktır. Verilen eğitimin gerçekten işverenlerce değer verilen yetkinlikleri geliştiriyor olmasına dikkat edilmesi gerekir.

Bu konuda atılım yapmak için eğitim camiası ile işverenler arasındaki iletişimin ve işbirliklerinin önemli ölçüde artırılması gerekir. Koç Holding tarafından başlatılan ve bu seneden itibaren Özel Sektör Gönüllüler Derneğince sürdürülen Meslek Lisesi Memleket Meselesi projesi bu açıdan büyük önem taşıyor.

Stratejik Bakış
Dr. Yılmaz ARGÜDEN
ARGE Danışmanlık & Rothschild-Türkiye